

dowódców dywizyj piechoty za 1936r.

Lp.	Stopień lokata	Funkcja: Dca dyw. piech.	Nazwisko i imię	Opinia za 1936 r.	Uwagi
1.	Gen.bryg. 44.	1 d.p. Leg.	Skwarczyński Stanisław	Taktycznie bezsprzecznie posiada duże zdolności, łatwość myślenia i szybką orientację. Metoda pracy dcy nie jest całkowicie opanowana , zasady analizowania posiada dobrze przepracowane, lecz są poważniejsze braki w zakresie planowania rozpoznania . W dowodzeniu nie miałem możliwości obserwacji. Jako kierownik zajęć aplikacyjnych wykazuje dobrą orientację, realne ujęcie zagadnień taktycznych. Inteligencja wysoka, pracy jednak nad sobą, pogłębiania wiedzy i poszukiwania zasad dowodzenia wyższego-w stosunku do posiadanych zdolności jest za mało . Charakter dość uparty i stanowczy, w stosunku do niektórych osób dość łatwo ulegający . Ogólnie dobry. /-/ gen.Dąb-Biernacki.	
2.	Gen.bryg. 47.	2 d.p. Leg.	Zulauf Juliusz	/Cwicz.m-dyw.Nr.2.w 1936r.-dca 6 d.p./ Dowodził tylko w ćwiczeniu służb oraz w ćwiczeniu pokazowym. Nie miał więc możliwości wykazania się jako dowódca. Zadania swe wykonał sumiennie i lojalnie, nie dając powodu do żadnych poważniejszych zastrzeżeń. /-/ gen.Fabrycy. Prosty i szczery, zwarty w sobie i trzeźwy w ocenie równie swojej pracy jak i podwładnych, za mało jednak energicznie i bezkompromisowo doprowadza do realizacji nasuwające się z tego wnioski. Dowodzi dywizją sprężysto, jako wychowawca b.dobry, w kierownictwie wyszkoleniem, zwłaszcza w zakresie metodyki pracy, mógł moim zdaniem, osiągnąć w konkretnych warunkach swojej dywizji, wyniki lepsze niż stwierdziłem. Liczę, że odpowie zupełnie dobrze jako dowódca OK. Jako dowódca w polu, na ćwicz.aplik.i jako kierownik pracuje b.dobrze - ocenia trafnie, słusznie wnioskuje i sprawnie konsekwentnie realizuje; wyrobienie taktyczne bez zarzutu. /-/gen.Tokarzewski-Karaszewicz.	
3.	Płk.piech. 5	3 d.p. Leg.	Olbrycht Bruno Edward	/Gra woj.-marzec 1936r.- dca d.p./ Wskutek wytworzonej sytuacji pracował tylko w ostatnim dniu. Robi wrażenie starannego i umiejętnego dowódcy. /-/ gen.Orlich-Dreszer.	
4.	Gen.bryg. 35.	4 d.p.	Maxymowicz-Raczyński Włodzimierz Marian	/Gra woj.-czerwiec 1936r.-dca sam.grupy op./ Logiczny, jasny sposób rozumowania; nie doprowadził jednak do skupienia wysiłku we właściwym miejscu . /-/ gen.Bortnowski. Charakter o wybitnych wartościach dowódczych, solidny, ideowy, ma wysoką ambicję pracy i przeprowadzania swej indywidualności; usposobienie pogodne, wesołe, kołżeński, powszechnie lubiany i ceniony; bardzo dobry wychowawca; wartości taktyczne niepoślednie, zręcznie i celowo przystępuje do rozwiązania każdego zadania; posiada duże doświadczenie wyszkoleniowe, gruntowną znajomość regulaminów i literatury wojskowej, którą zręcznie wykorzystuje przy każdej sposobności; metodyczny, doskonale organizuje ćwiczenia i kieruje nimi oraz omawia je świetnie; przydatność służbowa na obecnym stanowisku bez zastrzeżeń; jest-zdaniem moim- jednym z najlepszych dowódców dywizyj; dalsze użycie zarówno do prac wyższego dowodzenia i inspekcji, jak i na stanowisku dowódcy okręgu korpusowego, będzie napewno połączone z wielkim pożytkiem. /-/ gen.Kwaśniewski.	

Lp.	Stopień lokata	Funkcja: Dca dyw. piech.	Nazwisko i imię	Opinia za 1936r.	Uwagi
5.	Gen.bryg. 33.	5 d.p.	Czuma Walerian	<p>/Gra kwat.w DOK.VI.-marzec 1936r.-dca d.p./ Równoległość pracy materiałowej i operacyjnej dobre.Zainteresowanie zagadnieniem i znajomość regulaminów-dobre. /-/ gen.Norwid-Neugebauer.</p> <p>/Cwicz.m-dyw.Nr.2.w 1936r.-rozjemca przy dcy 4 d.p./.</p> <p>Jako rozjemca przy d.p.pracował zupełnie dobrze.Wykazał dużo energii i ruchliwości.Arbitrował zupełnie poprawnie trudne epizody,wykazując b.dobry poziom taktyczny.Ocenę dał słuszną i rzeczową. /-/ gen.Fabrycy.</p> <p>Warunki mej pracy w ubiegłym roku tak się złożyły, że najmniej czasu mogłem poświęcić generałowi Czumie i jego dywizji,dla tego opinia moja o nim nie jest jeszcze należyście skryształizowana.Jest to lojalny, pracowity,sumienny i ruchliwy dca.Wykazuje dużo doświadczenia wojennego i ma zdrowe poglądy taktyczne.Ma inicjatywę.Natomiast robi wrażenie zbyt nerwowego i nierównego zarówno w pracy wyszkoleniowej jak i dowodzeniu taktycznym.Odniosłem wrażenie że nie ma należytego autorytetu u swego sztabu i bezpośrednich podwładnych i nie trzyma dywizji należycie w garści.Ta opinia moja wymaga potwierdzenia.Narazie oceniam go jako przeciętnego dca dywizji. /-/ gen.Fabrycy.</p>	
6.	Gen.bryg. 55.	6 d.p.	Mond Bernard Stanisław	<p>/Gra woj.-marzec 1936r.-dca str.czerw./ Wybitna energia i temperament dcy,bardzo twórcze w mniejszych zakresach taktyki batalionu i pułku,muszą być przez generała Monda opanowane i dostosowane do głębszej kalkulacji operacyjnej. /-/ gen.Berbecki.</p> <p>Usposobienie żywe,łatwo zapalne.Skłonności do przedczesnych i krańcowych sądów.Miarą pracowitości jest potrzeba lub mus.Koncepcje taktyczne i doświadczenie dobre.Inteligencja,spryt,zdolności organizacyjne b.dobre.Zmysł kierowniczy dobry.Nadzór przeciętny,nawet przy wyręczaniu się w pracy innymi.Zdolności wychowawcze i oddziaływanie na oficerów przeciętne z powodu nie zawsze stosownego doboru metod.Praca nad sobą dostateczna.Ogólną wartość osiągniętych wyników oceniam jako dobrą.Odpowiada jako dca dywizji dobrze. /-/ gen.Norwid-Neugebauer.</p>	
7.	Gen.bryg. 50.	7 d.p.	Gąsiorowski Janusz Tadeusz	<p>Ambitny i świadomy swej wartości oficer.Szczerze i ideowo oddany służbie wojskowej, a prawdziwie po żołniersku lojalny. Taktyczne myśli i idee dobre.W wyszkoleniu widać z fachu artylerzystę, gdyż nie sięga do małych zespołów piechoty.Wytyczne wychowania dobre i odpowiednio dopasowane do poziomu podkomendnych; jednak zbyt wiele w tym zakresie teoretyzowania.Znaczną trudność w pracy stanowi różnorodność poszczególnych pułków i co do wartości i co do składu kadry zawodowej.Wymaga to solidniejszego nadzoru i nacisku, dlatego oceniam wartość dywizji jako dobrą.Nabywa doświadczenie i umiejętność wykorzystania lokalnych warunków.Duże uzdolnienie do pracy teoretycznej.Dobry dowódca W.J. /-/ gen.Norwid-Neugebauer.</p>	
8.	Gen.bryg. 34.	8 d.p.	Szylling Antoni	<p>Co do wartości osobistych i ogólnych potwierdzam zeszłoroczną opinię.Znacznie podniósł wartość pracy oficerów młodszych i kadry,co dało duży postęp w polowym działaniu dywizji jako całości.Starszym dcom ze względu na różnolite warunki lokalne pozostawia zbyt wiele samodzielności.Dzięki ideowym wartościom,walorom woli i charakteru oraz intuicji taktycznej stanowi typ wyższego dcy operacyjnego.Może być samodzielnym i twórczym pracownikiem na każdym wyższym stanowisku./-/gen.Norwid-Neugebauer.</p>	

./.

Lp.	Stopień lokata	Funkcja: Dca dyw. piech.	Nazwisko i imię	Opinia za 1936r.	Uwagi
9.	Gen.bryg. 53.	9 d.p.	Rückemann-Orlik Wilhelm	/Gra woj.-czerwiec 1936r.-dca d.p./ Popelnia duze błędy takt.Nie umie współ- pracować ze sztabem./- gen.Bortnowski. Wykształcony oficer, ma dużo wiadomości, bystry, szybka orientacja; nerwowy, stąd skłonności do zmiany decyzji. Dowodzenie dy- wizją całkowicie opanowane.W szkoleniu jest zbyt apodyktyczny, może nawet przykry, kryty- kuje nadmiernie szkolonych oficerów, co napewno umniejsza efekt pracy aplikacyj- nej.Ruchliwy i duża zdolność do pracy. /-/ gen.Piskor.	
10.	Plk.piech. 11.	10 d.p.	Dindorf-Ankowicz Franciszek	/Gra woj.-marzec 1936r.- dca d.p./ Solidny i staranny oficer, z trudnością jednak obraca się w zagadnieniach wyższe- go dowodzenia, w skomplikowanych warunkach wykazuje brak orientacji i decyzji. /-/ gen.Orlicz-Dreszer. Charakter: poważny, solidny i pewny dowódca. Mocny i twardy charakter.Powolny, ale kon- sekwentny.B.dobry wychowawca.Przydatność służbowa: bardzo dobry dowódca dywizji.Daje gwarancję, że dywizję doprowadzi wkrótce do b.dobrego stanu.Wartość taktyczna: duże do- świadczenie bojowe daje mu świetne zrozumie- nie terenu i sytuacji.Decyzja pewna i kon- sekwentnie przeprowadzana.Pewny dowódca na wojnie i w czasie pokoju.Dalsze użycie: jak dotychczas. /-/ gen.Knoll.	
11.	Gen.bryg. 27.	11 d.p.	Lukoski Kazimierz	/Gra kwat.w DOK.VI.-marzec 1936r.-dca d.p./ Zainteresowanie i znajomość zadań kwater- mistrzowskich odpowiednie. Zasadnicze decy- ze i ich wykonanie powierzył dcy p.d.plk. dypl.Piekarskiemu, który dał dobre rozwią- zania. /-/ gen.Norwid-Neugebauer. /Cwicz.m-dyw.Nr.2.w 1936r.-rozjemca przy dcy gr.op.nieb.; w II cz.ćwicz.dca gr.op./ Zadanie swe jako rozjemca przy dcy grupy oper.nieb.wykonał poprawnie.Dał mi trafną ocenę działań dcy grupy.Jako dowódca grupy op.niebieskiej w ćwiczeniach pokazowych dał dobre i przemyślane decyzje i rozkazy wstępne, na których mogłem oprzeć przebieg ćwiczenia, a po tym wykonał swą pracę energicz- nie, rozważnie i z całkowitym spokojem. Przez to odciążył mnie poważnie od obaw o przebieg ćwiczenia ze strony niebieskiej. /-/ gen.Fabrycy. Potwierdzając całkowicie zeszłoroczną opi- nię, uzupełniam ją następująco: Gen. Lukoski jest człowiekiem skrytym i b.małomównym, może dla tego, że nie posiada zdolności łat- wego i płynnego wyrażania swych myśli. Omówienia jego są zbyt streszczone i przez to bardzo suche, chociaż naogół zawierają zwykle wszystko to, co poruszyć należy i są słuszne w ocenie zarówno pracy taktycznej i wyszkoleniowej dców oraz oddziałów.Nato- miast, w tych nielicznych wypadkach, w któ- rych miałem możliwość obserwować gen.Luko- skiego jako dcę samodzielnie działającej dy- wizji lub grupy oper.stwierdziłem zupełnie poprawną pracę i duże walory, szczególnie w przejawach charakteru dcy.Zawsze wszechstron- nie i gruntownie przemyśli zadanie.Decyduje się dość powoli, ale decyzje są logiczne i umotywowane.Wykonanie wytrwałe, energiczne i szybkie.Umie szybko usuwać tarcia oraz nie cofa się przed trudnościami-umie wziąć na siebie odpowiedzialność.Ma inicjatywę oraz potrafi podchwycić i wykorzystać nadarzają- ce się korzystne sytuacje.Słowem, im dłużej obserwuję gen.Lukoskiego, tem więcej nabieram przekonania, że jest to ponad przeciętny dca dywizji, mający dane na dcę grupy oper. na wojnie.Sądzę, że byłoby wskazaniem wypróbo- wać jego przydatność operacyjną i doszko- lić go w tym kierunku. /-/ gen.Fabrycy.	

Lp.	Stopień lokata	Funkcja: Dca dyw. piech.	Nazwisko i imię	O p i n i a za 1936r.	U w a g i
12.	Płk.dypl. piech. 6.	12 d.p.	Paszkiewicz Gustaw	<p>/Gra kwat.w DOK.VI.-marzec 1936r.-dca d.p./ Decyzje jasne i stanowcze.Nie uznaje trudności i bezwzględnie egzekwuje wykonanie. Wymaga zbyt wielkiego wysiłku od tyłów. /-/ gen.Norwid-Neugebauer.</p> <p>/Cwicz.m-dyw.Nr.2.w 1936r.-dca d.p./ Pracował najpoprawniej ze wszystkich faktycznych dowódców dywizyj,wykazując spokój, rozsądek,energię i temperament bojowy.Nie mam nic poważniejszego do zarzucenia mu,a niektóre działania jego zupełnie mi się podobały. /-/ gen.Fabrycy.</p> <p>Po objęciu dtwa 12 dp.zabrał się z ogromną energią,ruchliwością i zapałem do szkolenia dywizji oraz do wszelkich prac,zwiazanych ze swą funkcją.W pracy wyszkoleniowej wykazuje dobre przygotowanie,duże doświadczenie oraz dobrą metodę.Oficer ten posiada wielki temperament bojowy oraz wielką energię i wytrwałość w działaniu.Samodzielny,ma inicjatywę,nie cofa się przed trudnościami.Pracuje nad sobą, ma spore doświadczenie wojenne i spory zasób wiedzy fachowej.Jeżeli chodzi o charakter i temperament -jest to pełnowartościowy dca. Natomiast zdolności taktyczne i operacyjne oceniam narazie jako przeciętne.Pomimo to jestem przekonany, że w razie wojny da sobie radę z trudnym zadaniem dcy 12 dp.Energia, temperament bojowy,wysoka morale bojowa i solidne wyszkolenie pozwolą mu wyjść zadawalniająco z każdej sytuacji - nawet jeśli zdolności zawiodą.Na tle stosunków mniejszościowych zadarł mocno z byłym wojewodą Tarnopolskim, w stosunku do którego parokrotnie dał się zbyt ponieść temperamentowi.Zasadniczo jednak, słuszność była, zdaniem moim, po jego stronie.Ogólna ocena:Nadaje się w zupełności na dcę 12 d.p.- /-/ gen.Fabrycy.</p>	
13.	Płk.dypl. piech. 48.	13 d.p.	Myszkowski Aleksander Zygmunt	<p>/Cwicz.m-dyw.Nr.2.w 1936r.- dca d.p./ Jako dowódca dywizji na moich ćwiczeniach pracował zupełnie niedostatecznie.Steroryzował i uczynił całkowicie niezdolnym do pracy swój sztab.Decyzje swoje stale i zbyt długo poprawiał,zmieniał i uzupełniał,tak, że rozkazy jego wychodziły z ogromnym opóźnieniem i przez to były niewykonalne,a przynajmniej nieaktualne.Irytował się i denerwował stale męcząc wszystkich podwładnych i wykazując całkowity brak osobistego opanowania.Sądzę, że przez cały czas ćwiczeń ani on sam, ani nikt w jego sztabie oka nie zmrużył, bez żadnej potrzeby do tego.Rozumowanie taktyczne dziwnie skomplikowane i mętne.W osobistych rozmowach z nim często nie mogłem zrozumieć o co mu chodzi. /-/ gen.Fabrycy.</p> <p>B.inteligentny i zdolny,niezwykle pracowity i energiczny.Jednakże dość chaotyczny, jako dowódca b.nierówny,zrażający sobie podwładnych,w stosunku do których jest bardzo wymagający. /-/ gen.Burhardt-Bukacki.</p>	
14.	Gen.bryg. 52.	14 d.p.	Wład Franciszek	<p>/Gra wj.-marzec 1936r.- dca armii/ Wykazał dużą pracowitość i sumiennosc, jednak cechowała go chwiejność decyzji na wyższym stopniu dowodzenia, oraz nadmiernie pedantyczny system w rozkazodawstwie,co powodowało opóźnienie w wydawaniu rozkazów. /-/ gen.Orlicz-Dreszer.</p>	
15.	Gen.bryg. 68.	15 d.p.	Chmurowicz Jan Władysław Julian	<p>Nie widziałem przy pracy z powodu choroby gen.Chmurowicza. /-/ gen.Bortnowski.</p>	

./.

Lp.	Stopień lokata	Funkcja: Dca dyw. piech.	Nazwisko i imię	Opinia za 1936r.	Uwagi
16.	Gen.bryg. 56.	16 d.p.	Sawicki Kazimierz	<p>/Gra woj.-marzec 1936r.-dca korpusu/ Naogół dobrze opanował zasady wyższego do- wodzenia, wykazuje jednak w zmienionej sy- tuacji nadmierny i niesłuszny upór, pokry- wający właściwie brak decyzji. /-/ gen.Orlicz-Dreszer</p> <p>/Gra woj.-czerwiec 1936r.-dca sam.gr.op./ Orientacja tak takt. jak i op.zupełnie do- bra, jednak zbyt drobiazgowa.Wśród drobiaz- gów gubi myśl przewodnią, co się odbija zwłaszcza w chwilach głównych decyzji. /-/ gen.Bortnowski.</p> <p>Duża kultura ogólna i wojskowa.Kryształowy charakter.Posiada wielki autorytet moralny u podwładnych.Dywizję opanowuje tak w wy- szkoleniu jak i w dowodzeniu b.dobrze. /-/ gen.Bortnowski.</p>	
17.	Płk.dypl. piech. 30.	17 d.p.	Kamski-Milan Maksymilian	<p>/Gra woj.-marzec 1936r.-kwat.armii/ Jako kwatermistrz armii opanowuje zagad- nienia zasadnicze tego działu bardzo do- brze. /-/ gen.Orlicz-Dreszer.</p> <p>/Gra kwat.w DOK.III.-marzec 1936r.-kwat. armii/ Inteligentny i bystry.Brak szerszego ujmo- wania zadań kwatermistrzowskich.Ujęcie lo- kalnych warunków terenu i zadań dobre. Zrozumienie sytuacji, biegu wydarzeń, inwen- cja osobista, reagowanie zarządzeniami do- bre.Za dużo robi sam.Może być kwater- mistrzem armii. /-/gen.Norwid-Neugebauer.</p> <p>Z powodu śmierci żony i urlopu mało pra- cował w dywizji.Na koncentracji pracował b.energicznie i celowo, trafnie ujmuje ko- nieczności wyszkoleniowe i b.dobrze orga- nizuje ćwiczenia./-/ gen.Burhardt-Bukacki.</p>	
18.	Gen.bryg. 38.	18 d.p.	Fijałkowski-Młot Czesław	<p>/Gra woj.-marzec 1936r.-dca gr.op./ Dowodził zdecydowanie i planowo.Rozkazy wydawał wykonalne, oparte na szybkim i realnym ujęciu sytuacji. /-/ gen.Orlicz-Dreszer.</p> <p>Taktycznie ma zdrowy sens i duże doświad- czenie wojenne, nie widać jednak w tem głębszej osobistej pracy i zgłębienia me- tod wyższego dowodzenia.Stosunkowo silnie występuje umiejętność terroryzowania ludzi niż zdobywanie posłuchu przez wyższość umysłową.W metodzie dowodzenia najslabiej opanowane jest zagadnienie rozpoznania.Ja- ko kierownik ćwiczeń dość szablonowy i przy tym mało bezstronny.W ćwiczeniach nie wykazuje zgłębienia metod szkolenia, powierzchnowy bałagan, dużo krzyku i huku. Posiada dość poważny nałóg picia, na który ostatnio zwróciłem uwagę i zażądałem ukrócenia picia z oficerami młodymi. /-/gen.Dąb-Biernacki.</p>	
19.	Płk.piech. 10.	19 d.p.	Kwaciszewski Józef	<p>Taktycznie w zakresie dowodzenia wyższego wykazał dość dobre wiadomości, metoda pracy dca opanowana w stopniu dostatecznym, wykazu- je pewne braki w zakresie planowania roz- poznania.W dowodzeniu energiczny i umiejący zdobyć sobie posłuch wśród podwładnych.Meto- da szkolenia oficerów opanowana dobrze, wyka- zuje, że osobiście dobrze opanował, jak rów- nież dobrze orientuje się w brakach lub w dobrych stronach w pułkach.Ogólnie dobry. /-/ gen.Dąb-Biernacki.</p>	
20.	Gen.bryg. 32.	20 d.p.	Paszkowski-Krok Henryk	<p>Dużej wartości, skromny, ideowy.Dowodzenie dy- wizją opanowane w sensie technicznym; brak mu polotu i inicjatywy taktycznej.Na wyższe do- wodzenie nie ma warunków.Może być bardzo przy- datnym na korpusie, w pracy strzeleckiej czy w organizacji junaków, wnosząc swe osobiste walory, uczciwy stosunek do pracy i prostotę, którą łączy z zamiłowaniem do szkolenia po- czątkowego.Dywizja jego jest jednostką zwar- tą; wyróżnia się w strzelectwie od szeregu lat - zwłaszcza 80 pp.; formy taktyczne opa- nowane doskonale, prezencja b.dobra.Ten po- ziom dywizji muszą wiązać z codzienną pracą gen.Kroka. /-/ gen.Piskor.</p>	

Lp.	Stopień ----- lokata	Funkcja: Dca dyw. piech.	Nazwisko i imię	O p i n i a za 1936r.	U w a g i
21.	Płk.piech. 16.	21 d.p.	Kustron Józef I. Rudolf	/Gra woj.-marzec 1936r.-dca dyw.str.czerw./ Pierwsze kroki w zakresie taktyki wielkiej jednostki stawia ostrożnie.Umysł logiczny i giętki prawdopodobnie opanuje i przetrawi niezbędną wiedzę. /-/ gen.Berbecki. Charakter: zrównoważony, z dużym zapasem energii i przedsiębiorczości.Przydatność służbowa: jest bardzo dobrym dca dywizji z dużym ideowym wpływem na oficerów.Wartości taktyczne: logiczny i konsekwentny.Zdolny i ruchliwy, uczy się i wyrabia.Dalsze użycie: na obecnym stanowisku. /-/ gen.Berbecki.	
22.	Gen.bryg. 65.	22 d.p.	Boruta-Spiechowicz Mieczysław Ludwik	/Cwicz.m-dyw.Nr.2 w 1936r.-dca d.p./ Dzięki błędom swego przełożonego pracował w bardzo ciężkich warunkach rozkazodawczych. Tem niemniej i w swej osobistej pracy wykazał poważne usterki.Zle organizował współpracę artylerii z piechotą.Nierealnie obliczał możliwości manewrowe swych wojsk i przez to pogłębiał poważnie analogiczne błędy swego przełożonego.Nie stanął obojętnie na czele gros swych wojsk w decydującym uderzeniu na przeciwnika, a zważył to zadanie na swego dca p.d., wtedy gdy wszystko inne było mało ważnem.Ta usterka powtarzała się stale w pracy gen.Boruty. Sądzę, że energiczny ten dowódca, o sporym temperamencie bojowym i bystrym umyśle posiada poważne braki w wykszoleniu i nie jest dostatecznie przygotowany do dowodzenia dywizją. /-/ gen.Fabrycy. Charakter dodatni.Manifestuje ostentacyjnie szczerość, która w rzeczywistości nie jest cechą charakteru, raczej zamknięty w sobie.Twardy, wymagający od siebie i od innych.Umysłowość żywa, lecz jednostronnie rozwinięta i pogłębiana, bez szerszych i głębszych zainteresowań ogólnych.Inteligencja duża.Wytrzymały fizycznie i dbały o kulturę cielesną.Jako dowódca-pełen temperamentu i ambicji.W każdej sytuacji umie zachować spokój i zdolność do jasnej, szybkiej, stanowczej decyzji.W realizacji zamierzeń równie twardy i konsekwentny, jak w planowaniu.W roli dowódcy choć śmiały, jednak bardziej ostrożny, niż w roli kierownika ćwiczeń, gdzie skłonny do ryzykownych rozwiązań, nie zawsze usprawiedliwionych.Jako organizator i kierownik wykszolenia - metodyczny, wnikliwy, staranny w przygotowaniu i przeprowadzeniu.Sam pełen energii i temperamentu nie zawsze orientuje się w przeroście zamierzeń nad możliwościami wykonawców.Arbitralny, -dąży do narzucenia własnych rozwiązań bardziej ryzykownych w teorii, niż w praktyce własnej. Jako wychowawca stale posługuje się czynnikiem emocjonalnym w wychowaniu korpusu oficerskiego, na który ma wpływ.Umie własnym przykładem zachęcić. -/ gen.Narbut-Luczyński.	
23.	Płk.dypl. piech. 40.	23 d.p.	Sadowski Jan III	/Gra woj.-marzec 1936r.-dca d.p.str.nieb./ Precyzyjność kalkulacji i organizacji działań cechuje zawsze tego wybitnego dowódcę.Praktyka dowodzenia usunęła już rozwlekłość rozkazodawstwa. /-/ gen.Berbecki. Charakter: wysoce energiczny, sumienny i pracowity.Przydatność służbowa: wybitnie pełni swe trudne i różnorodne zadania.Wartości taktyczne: wybitnie logiczny i konsekwentny. Czasem trochę zawiły.Dalsze użycie: na obecnym stanowisku niezbędny. /-/ gen.Berbecki.	
24.	Płk.piech. 12.	24 d.p.	Pakosz Michał Władysław	Mało rutynowy w dowodzeniu.Decyzje taktyczne trafne.Wziął się do pracy b.szczerze i solidnie, jednak za miękki w stosunku do podwładnych. -/ gen.Burhardt-Bukacki.	

Lp.	Stopień lokata	Funkcja: Dca dyw. piech.	Nazwisko i imię	Opinia za 1936 r.	U w a g i
25.	Płk.piech. 25.	25 d.p.	Alter Franciszek Ksawery	/Gra kwat.w DOK.VII.-luty 1936r.-dca d.p./ Ocena zadań materiałowych odbiega od planowania taktycznego.Pracę materiałową w za dużym stopniu pozostawia podkomendnym. /-/ gen.Norwid-Neugebauer. Dowódca bardzo dobry.Administrator i organizator też;spokojny,sumienny,sprawiedliwy;Umysł jasny-taktycznie wyrobiony.Charakter ustalony,solidny. Potrzuje wprawę w dowodzeniu. W przyszłości będzie bardzo dobrym dca wielkiej jednostki.Zdolności przeciętne.Opanowany,taktowny. /-/ gen.Rómmel.	
26.	Płk.piech. 14.	26 d.p.	Kozicki Stanisław	/Gra woj.-marzec 1936r.- dca d.p./ Dowodził dywizją naogół dobrze w natarciu, nie umiał wykorzystać rozbitcia i błędów nieprzyjaciela w celu ostatecznego zniszczenia go. /-/ gen.Orlich-Dreszer. /Gra woj.-czerwiec 1936r.- dca d.p./ Dowodził b.dobrze.Bez zarzutu. /-/ gen.Bortnowski. Oficer o dużej inteligencji,wyrobionym zmysle taktycznym.Posiada doświadczenie wojenne,z którego wyciąga bardzo rozsądne wnioski.Żywy,nawet impulsywny temperament, objawia dużo stanowczości i rozmachu.Bar- dzo ruchliwy i wytrzymały.Opinię powyższą opieram na obserwacji płk.Kozickiego w charakterze prowadzącego wyszkolenie swej dywizji,natomiast w charakterze dowodzącego dywizją nie obserwowałem go w okresie sprawozdawczym.Odnoszę jednak wrażenie, że będzie bardzo sprawnym dowódcą dywizji w polu. /-/ gen.Kutrzeba.	
27.	Gen.bryg. 60.	27 d.p.	Drapella Juliusz Alfred	Charakter prawy,szczery,prosty,koleżeński, usposobienie wesołe; zdolny,śmiały i pewny siebie, niechętnie przyjmuje uwagi krytyczne; posiada duże doświadczenie wojenne,zarówno w dowodzeniu,jak i w pracy sztabowej i na tem doświadczeniu gruntuje wszystko; kierownik wyszkolenia bardzo dobry, nie ma jednak daru omawiania; dobry wychowawca;taktycznie bardzo dobry,posiada jasną i śmiałą myśl przewodnią oraz upór w przeprowadzeniu zamiaru;ćwiczenie dla oficerów sztabowych dywizji na mapie przygotował i przeprowadził bardzo starannie,instruktywnie i interesująco;na stanowisku dowódcy dywizji piechoty odpowiada bez zarzutu./-/gen.Kwaśniewski.	
28.	Gen.bryg. 28.	28 d.p.	Uzdowski-Bończa Władysław	/Gra woj.-marzec 1936r.- dca armii/ Pracował równo,starannie i zdecydowanie, trzymając się raz powziętej decyzji,którą umiał narzucić nieprzyjacielowi,utrzymując inicjatywę przez cały czas działań. Rozwiązania naogół trafne. /-/ gen.Orlich-Dreszer.	
29.	Płk.dypl. 34.	29 d.p.	Piekarski Wacław	Do końca swego pobytu na stanowisku dcy p.d.ll d.p.pracował bardzo dobrze,wykazując duże zdolności oraz zalety dobrego dowódcy i wartościowego oficera dyplomowanego. /-/ gen.Fabrycy. Znam tego oficera już od szeregu lat- jest to wybitny dowódca,organizator i administrator.Wybitny dowódca dywizji podczas wojny i pokoju.Zdolności ponad przeciętne. /-/ gen.Rómmel.	
30.	Gen.bryg. 49.	30 d.p.	Przedrzymirski- Krukowicz Emil	Potwierdzam opinie za lata ubiegłe.Dobry dowódca dywizji. /-/ gen.Sosnkowski.	